

Paradižnikova plesen

Pridelovalce paradižnika na prostem opozarjamo, da so sedanje vremenske razmere s pogostimi padavinami in toplim vmesnim vremenom zelo ugodne za razvoj in širjenje krompirjeve (paradižnikove) plesni. Priporočamo, da rastline zavarujete s fungicidom, saj je sicer tveganje za pojav bolezni zelo veliko. Poskrbite tudi, da bodo nasadi paradižnika čim bolj zračni in redno odstranjajte zalistnike. Uporabite lahko katerega izmed spodaj navedenih fungicidov.

Črna listna pegavost paradižnika

Vlažno in toplo vreme pospešuje tudi razvoj črne listne pegavosti paradižnika (*Alternaria* sp.). Bolezen najprej opazimo na spodnji etaži listov, v obliki rjavo črnih koncentričnih peg. Ko se pege začno združevati med seboj listi porjavijo in v najslabšem primeru odpadejo. Bolezenska znamenja se lahko pojavljajo na vseh nadzemnih delih rastline, tudi na plodovih. Če omenjena znamenja opazite svetujemo, da obolele liste odstranite, širjenje bolezni pa preprečite s katerim od navedenih fungicidov.

Sliki 1 in 2: Krompirjeva plesen na paradižniku

Slika 3: Znamenja črne listne pegavosti

Okrogla listna pegavost paradižnika

Na paradižniku na prostem smo na spodnjih listih opazili bolezenska znamenja, značilna za okroglo listno pegavost paradižnika (*Septoria lycopersici*). Gliva povzroča ovalne pege svetlejše barve, ki so obrobljene z rjavim robom, v sredini se pojavijo črna trosišča. Pegavost se lahko pojavi tudi na stebelu, listnih pecljih in se širi na liste višje po rastlini, praviloma pa ne okužuje plodov. V primeru pojava izdatnejših padavin lahko pričakujemo nadaljnje širjenje bolezni. Pri nas za zatiranje okrogle listne pegavosti na paradižniku ni registriranega pripravka, vendar nekatera sredstva za zatiranje črne listne pegavosti (*Alternaria solani*) in paradižnikove plesni, učinkovito zatirajo tudi to bolezen.

Slika 4: Svetlejšje okrogle pege s temnejšim robom so značilne za okužbe z glivo *Septoria lycopersici*.

Slika 5: V sredini peg okrogle listne pegavosti najdemo črne piknidijske strukture.

Pripravki za zatiranje paradižnikove plesni in črne listne pegavosti paradižnika (stanje julij 2018)

Pripravek	Aktivna snov	Odmerek kg ali L/ha	Karenca (dni)	Registracije	
				Paradiž. plesen	Črna listna pegavost
Acrobat MZ WG Forum MZ WG	dimetomorf + mankozebe	2	3	✓	✓
Antracol Antracol WG 70	propineb	3	14 na prostem 28 zav. prostor	✓	✓
Bakrovi pripravki	Cu- hidroksid, oksiklorid, sulfat, oksid	1-3	10 za predelavo 3 za svežo porabo	✓	✓
Curzate C extra	cimoksanil + bakr. hidroksid	2	3	✓	
Dithane, Manfil, Mankoz, Pinozeb M-45	mankozebe	2	3	✓	✓
Folpan 50 SC	folpet	2,4	10		✓
Mavita 250 EC Score 250 EC	difenokonazol	0,5	7		✓
Mirador 250 SC, Ortiva, Zaftra AZT 250 SC	azoksistrobin	1	3	✓	✓
Pergado MZ Gett	mandipropamid + mankozeb	2,5	3	✓	✓
Pergado C	Cu oksiklorid + mandipropamid	5	3	✓	
Polyram DF	metiram	2	14	✓	
Ranman twinpack	ciazofamid + močilo	0,2 + 0,15 močila	3	✓	
Revus	mandipropamid	0,6	3	✓	

Bakterijske okužbe na paradižniku

Letos pogostejše opazamo primere propadanja paradižnikov zaradi okužbe rastlin z bakterijami iz rodu *Pseudomonas*, tako v zavarovanih prostorih kot na prostem. Bolezen prepoznamo po klorozah na listih in rjavenju stebel. Okužba lahko v ugodnih razmerah napreduje do te mere, da stebila popolnoma zginejo in so ob prerezu votla. Za zatiranje bakterijskih bolezni na paradižniku ni registriranih fitofarmacevtskih sredstev. Priporoča se odstranjevanje obolelih rastlin, dobro zračenje in skrb za uravnoteženo namakanje ter dovajanje hranil.

Slika 6: Gnitje stebila paradižnika zaradi okužbe z bakterijo *Pseudomonas corrugata*.

Slika 7: Prerez okuženega stebila paradižnika

Trohnenje spodnjega dela stebel in korenin paprike

V nekaterih nasadih paprike prihaja do propadanja rastlin zaradi trohnenja spodnjega dela stebel in korenin. Steblo nad tlemi se razbrazda in trohni, ob prerezu je notranjost temna, rastline slabše rastejo. Propadanje rastlin je posledica okužb z glivo iz rodu *Fusarium*. Za zatiranje bolezni ni registriranih fungicidov.

Sliki 8 in 9: Rastlina paprike z znamenji na stebelu in koreninah

Listne uši na papriki

Na papriki se pojavljajo listne uši, predvsem črna fižolova uš in siva breskova uš, ki je tudi prenešalka rastlinskih virusov. Preden posežemo po kemičnih pripravkih preverimo, ali so v posevku prisotne koristne žuželke, ki uničujejo listne uši in s tem skrbijo za ravnovesje. Proti ušem so učinkovite ličinke navadne tenčičarice, polonic, trepetavk, plenilskih hrčic ter naježdniki. Kadar naravni sovražniki niso

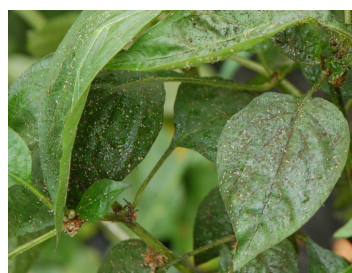
dovolj učinkiviti lahko proti listnim ušem uporabite pripravke **Chess 50 WG**, **Karate Zeon 5 CS**, **Pirimor 50 WG**, **Mospilan 20 SG**. V zavarovanih prostorih je dovoljena uporaba sredstev **Caypso SC 480**, **Confidor 70 WG**, **Kohinor SL 200**, **Pirimor 50 WG** v ekološki pridelavi pa **Neemazal – T/S**.

Slika 10: Siva breskova uš (zgoraj) in črna fižolva uš (spodaj) na papriki

Slika 11: Navadna tenčičarica (zgoraj) in znamenja napada uši na papriki (spodaj)

Bučna in kumarna pepelovka

Na kumarah in bučah v zavarovanih prostorih in na prostem se je začela pojavljati bučna oz. kumarna pepelovka. V primeru pojava belo sivih prevlek na zgornji strani listov priporočamo uporabo katerega izmed registriranih fungicidov. Pri pridelavi **kumar in bučk na prostem** lahko uporabite sredstva kot so **Duaxo koncentrat**, **Duaxo sprej**, **Ortiva**, **Sythane 20 EW**, **Mavita 250 EC**, **Score 250 EC**, slednja dva pripravka nista registrirana na kumarah. Pri pridelavi **kumar in bučk v zavarovanih prostorih** lahko uporabite pripravke kot so **Topas 100 EC**, **Topaze**, **Sythane 20 EW**, **Duaxo koncentrat**, **Duaxo sprej**, **Collis**, uporaba slednjega pripravka je dovoljena le na bučkah. Pri ekološki pridelavi lahko uporabite pripravke **AQ-10**, **Vitisan**, **Serenade Aso** ali katerega izmed sredstev na osnovi žvepla: **Cosan**, **Kumulus DF**, **Microthiol SC**, **Microthiol Special**, **Pepelin**, **Thiovit Jet** in **Vindex 80 WG**.

Slika 12: Kumarna pepelovka na kumarah

Slika 13: Siva pepelasta prevleka na bučkah

Pripravili: Neja Marolt in Meta Urbančič Zemljič